

УДК 339.13

Загребельна Тетяна

Zagrebelna Tetjana

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ВДОСКОНАЛЕННЯ ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

THE IMPROVEMENT OF COMPETITIVENESS ASSESSMENT

Зацікавленість підприємств у результатах своєї діяльності підсилює необхідність підвищення їх конкурентоспроможності, яка і вирішальним фактором комерційного успіху в «суворих умовах дійсності». Однак, про переваги та недоліки одних суб'єктів господарювання перед іншими неможливо однозначно говорити – тому доцільність оцінки їх конкурентоспроможності не викликає сумнівів. Процес оцінювання конкурентоспроможності підприємства чи фірми являє собою складну багатofакторну задачу, яка зводиться до інтерпретації й оцінки комплексу показників, що характеризують різні сторони діяльності ринкового суб'єкта і в кінцевому результаті формують його конкурентоспроможність, яку необхідно розглядати, з одного боку, у зовнішньому аспекті (характеризується позицією підприємства на ринку), з іншого – у внутрішньому, що відображається економічними показниками діяльності та стану компанії.

Велика кількість українських підприємств, фірм, компаній намагаються проводити певну діяльність по вивченню конкурентів, але стикаються з великими перепонами методологічного характеру, оскільки при достатній кількості літератури, що з'явилася останніми роками з аналізу діяльності конкурентів і оцінці рівня конкурентоспроможності підприємств, спостерігається значний дефіцит конкретних методичних рекомендацій, що можуть бути застосовні на практиці.

В науковій літературі існує безліч визначень конкурентоспроможності підприємства і тому у зв'язку із різним тлумаченням цієї економічної категорії науковцями. Також потрібно відмітити одну важливу обставину, яка об'єднує точки зору більшості авторів – зі всіх зрізів, по яких прийнято аналізувати конкурентоспроможність, основу складає мікрорівень, а саме - конкурентоспроможність товару або послуги. Найбільш поширеним є таке визначення як поняття «конкурентоспроможність» – це динамічна характеристика здатності підприємства адаптуватися до змін зовнішнього середовища і забезпечувати при цьому визначений рівень конкурентних переваг.

Для забезпечення оцінки конкурентоспроможності підприємства та його продукції необхідно використовувати переважно системний підхід. Неоднозначність методологічних підходів, що існують в сучасній економічній літературі щодо дослідження конкурентоспроможності ринкового суб'єкта зумовлює і множинність використовуваних методів її оцінки. Отже в кінцевому результаті запропонований підхід до оцінки конкурентоспроможності підприємства охоплює всі найбільш важливі аспекти його господарської діяльності, дозволяє швидко й ефективно отримати картину положення економічного агента на ринку.

Використання в ході оцінки порівняння показників за різні проміжки часу дозволить застосовувати даний метод як варіант оперативного контролю окремих служб. Крім цього, цей основний підхід враховує проблеми адаптації вітчизняних підприємств до нестабільних умов функціонування і дає змогу швидко реагувати на зміну ринкового середовища. Перспективою подальшого використання методу можуть бути визначення експертним шляхом вагових коефіцієнтів показників, а також автоматизація даної методики.